
Jak si ceníme vysokoškolského titulu?

Jak si ceníme vysokoškolského titulu?

Na vysokých školách začal nový akademický rok. Během něj bude na Univerzitě Karlově studovat přes 50 tisíc studentů, což je o celou třetinu více než před osmi lety. Proč zmiňuji tato čísla? Často totiž dostávám otázku, zda tento fakt nemá vliv na kvalitu výuky a zda vysokoškolské vzdělání neztrácí jistý punc výjimečnosti.

Vzhledem k neustále se zvyšujícímu počtu studentů je logické, že se v budoucnu vysokoškolský titul stane v jistém smyslu „méně exkluzivním“. Tento trend je ovšem v západním světě běžný a pomalu se stává běžným také u nás.

Pozitivní vliv vzdělanosti populace na ekonomický a společenský rozvoj byl opakovaně prokázán a v tomto ohledu je tato skutečnost přínosná. Otázka by tedy měla znít jinak: Co bude činit vysokoškolský titul výjimečným? Přidanou hodnotou a rozlišovacím znaménkem - především pro zaměstnavatele - se do budoucna stane zejména univerzita, která tento titul udělila a která je garantem náročnosti a kvality.

V celosvětovém měřítku je nejuznávanějším ukazatelem kvality univerzit takzvaný šanghajský žebříček, který z více než 17 tisíc vysokých škol z celého světa sleduje ty, jež jsou vědecky produktivní. V nedávno zveřejněné poslední aktualizaci tohoto žebříčku se Univerzita Karlova umístila na 252. místě.

Nejen že ji to řadí mezi 1,5 procenta nejlepších světových univerzit a také do nejlepší evropské stovky, ale pozoruhodné je i nemalé zlepšení oproti loňskému roku, kdy skončila na 297. místě. Z univerzit v postkomunistických zemích je třetí, v Česku navíc jediná v první pětistovce.

O to více tristní a smutná je skutečnost, že v porovnání s univerzitami, které se umístily na podobných příčkách, je Univerzita Karlova hrubě podfinancována. Například kanadská University of Manitoba, která se v žebříčku nachází o dvě místa níže, má na jednoho studenta po přepočtu na srovnatelné ukazatele o 60 procent prostředků více než Univerzita Karlova. O to příjemněji překvapující je úspěch UK dosažený v náročném mezinárodním srovnání. Podle odborných studií má naše zeměkoule intelektuální kapacitu maximálně na 200 až 250 elitních univerzit. K tomuto prestižnímu klubu má z našich vysokých škol zatím blízko jen Univerzita Karlova.

Přesto je na místě otázka, zda naše společnost českou univerzitu v takovémto prestižním klubu vůbec chce. A návrh státního rozpočtu na příští rok opět dává smutnou, zápornou odpověď. Bohužel.

Autor je rektorem Univerzity Karlovy